

Predikan för Heliga Trefaldighets dag

Av Johannes-Maria Störksen, karmelit

Det finns bara en Gud, han som har skapat himmel och jord, allt som är synligt och allt som är osynligt. Och, säger Skriften, "Herren, vår Gud, Herren är en"(5 Mos 6:4; Mark 12:29). Men Kristus, Guds eviga Ord, har uppenbarat att Gud som är en, också är tre.

Detta är ett mysterium som i sitt innersta väsen är ofattbart för vårt mänskliga förstånd. Men, tack vare Anden som Kristus lovade skulle komma och bistå oss och "vägleda oss med hela sanningen" (Joh 16:13), känner vi något av Treenighetens mysterium, något av det kan vi förstå. Det viktigaste man kan säga om Treenigheten kan sägas med ett enda ord: kärlek.

För en vecka sedan firade vi den Heliga Ande, på Pingstdagen Och just i dagens evangelietext har Anden en helt central plats, sanningens Ande som skall förhärliga Sonen, den Heliga Ande som vädjar i oss. Det är Anden som får oss att göra korstecknet i början av mässan, när vi anförtrot oss åt den Treenige Guden. Och prästen ber om att den heliga Treenighetens nåd, kärlek och gemenskap skall vara med oss alla. Och med Gloria och Trosbekännelsen upprepar vi gemensamt vår tro på den treenige Guden, han som är Fader och Son och Helig Ande.

Den treenige Guden är en Gud, och ändå är han tre. Gud är en i trefaldigheten och trefaldig i enheten. Gud är en natur i tre Personer. Gud är tre Personer, Fadern, och Sonen och Anden, som har samma gudomliga natur. Och dessa tre, som på samma gång är en, är alltid i ömsesidig relation, de handlar alltid gemensamt i världen: Fadern regerar och verkar genom Sonen i den Helige Ande.

För att kunna förstå hur det kan vara möjligt att Gud på samma gång är en och tre, får man tänka sig att Guds väsen, som är att vara en, på samma gång är ömsesidiga kärleksrelationer mellan Fadern och Sonen och Anden. Att säga detta, är det samma som att säga, med evangelisten Johannes, att "*Gud är Kärlek*" (1 Joh 4:8)

Centralt i våra försök att förstå Treenighetens mysterium står Inkarnationens mysterium. I Galaterbrevet skriver aposteln Paulus att "*när tiden var inne sände Gud sin Son, född av en kvinna*" (Gal 4:4) och när han tillfogar att Gud, det vill säga Fadern, har "*sänt sin Sons ande in i vårt hjärta*" (Gal 4:6), bekräftar detta den treenige Gudens verklighet.

Det är vanligtvis Sonen, den andra Personen i Treenigheten, vi lär känna först. Han har blivit människa som vi, han har levt bland oss. Lärjungarna och många andra har sett honom, talat med honom, rört vid honom. Sonen är Ordet som från evighet är hos Fadern, och som själv är Gud. Han är "Guds enfödde Son, född av Fadern från evighet".

Det är Sonen som blir människa när han blir avlad i Jungfrun Maria, Guds Moder Maria. Han är sann människa, på samma gång som han är sann Gud. Han har i sin fullhet både den mänskliga naturen och den gudomliga naturen. *"I honom har hela den gudomliga fullheten förkroppsligats och tagit sin boning"*, säger Paulus.(Kol 2:9). Han är två naturer i en Person.

Fadern, den första Personen i Treenigheten, har ingen sett, utom Sonen. Fadern känner vi genom Sonen, som är den enda vägen till Fadern. Det människoblivna Ordet, Guds Son, som vi har sett vandra på jorden, har själv sagt till oss: *"Den som har sett mig, har sett Fadern"* (Joh 14:9). När vi ser Sonen, ser vi hans Fader. Sonen är *"den osynlige Gudens avbild"* (Kol 1:15), och han, som är *"den skönaste bland människor"* (Ps 45:3), *"är utstrålningen av Guds härlighet och en avbild av hans väsen"* (Heb 1:3).

Gud, som är oändlig och övergår allt förstånd, låter sig uppenbaras för oss skapade människor, för oss som är förgängliga varelser. Ty så högt älskar han oss, och så högt önskar han att hans kärlek skall vara i oss, att vår glädje skall vara fullkomlig, och att vi skall få det eviga livet. *"Och detta är det eviga livet: att de känner dig, den ende sanne Guden, och honom som du har sänt, Jesus Kristus"* (Joh 17:3) säger Sonen till sin himmelske Fader .

Den tredje Personen i den gudomliga Treenigheten är den Helige Ande, som är "Herren och Livgivaren", han som "utgår från Fadern och Sonen". Den Helige Ande är själva kärleksrelationen mellan Fadern och Sonen, deras gemensamma ande. "Fadern älskar Sonen och Sonen älskar Fadern, och den Helige Ande är deras kärlekskyss". Samme Ande är kyssen som förenar människan med Gud. Anden, som är sänd till oss, har tagit sin boning i oss.

"Vet ni inte att er kropp är ett tempel för den helige Andel", säger Paulus (1 Kor 6:19). Guds Ande har blivit vår egen ande, i vårt innersta, så att vi blir en enda Ande med Gud när vi blivit delaktiga i den kärleksrelation som relationen inom Treenigheten är. Därför kan Kristus säga till lärjungarna: *"Så som jag har älskat er skall också ni älska varandra"* (Joh 13:34) .

Det är denna Ande som Sonen beskriver för oss i dagens evangelium: *"Han skall inte tala av sig själv utan förkunna det han hör och låta er veta vad som kommer att ske. Han skall förbärliga mig, ty av mig skall han ta emot det han låter er veta. Allt vad Fadern har är mitt; därför säger jag att det är av mig han tar emot det han skall låta er veta"* (Joh 16: 13–15) Så är det inte bara med Anden utan med de två andra gudomliga Personerna också: de gör ingenting för sig själva, allt det som de gör, gör de av ren kärlek till de andra. Fadern har ingen sett, utom Sonen.

Fadern är den som föder och sänder Sonen. Detta är något vi kan tro bara om vi låter den Helige Ande hjälpa oss. Av oss själva kan vi inte veta det. Sonens Ande, som Fadern sänder in i våra hjärtan, ber i oss och för oss: *"Abba! Fader!"* Och *"Ingen kan säga: 'Jesus är herre', om han inte är fylld av den heliga Anden"* säger Paulus (1Kor 12:3). Vi är helt beroende av den Helige Ande för att kunna tro på Fadern och på Sonen som Han har sänt. Och för att vi i våra bröder och systrar skall kunna igenkänna vår gemensamme Herre och Mästare, särskilt när vi ser på de svagaste och fattigaste.

Men när vi vet att Gud är en, och att det bara finns en Gud, då vet vi också att mänskosläktet är ett. Alla människor är bröder och systrar, barn av samme Fader, lemmar på samma kropp. Och eftersom Guds väsen är att vara kärlek och relation, är också människans väsen att vara kärlek och relation. Människan kan bara leva om hon lever i kärleksrelationer, i kommunion, i ett sant liv där ingen är utesluten. Alla är vi ett, ty *"Nådegåvorna är olika, men Anden densamma. Tjänsterna är olika, men Herren densamma. Verksamheterna är olika, men Gud är densamma, han som verkar i allt och överallt"* (1 Kor 12:4).

Vi är i fullständig kommunion med Guds eget liv särskilt när vi lyssnar till hans ord och när vi nu förbereder oss till att ta emot Sonens kropp, den kropp som Fadern har älskat och smort med sin Ande. All kommunion är kommunion med Fadern, med hans Son Jesus Kristus och med den Helige Ande. Vi kan därför, när vi mottar Kristi Kropp och Blod, veta att vi mottar Treenighetens kärleksgåva, gåvan från Gud som genom Sonen sade till lärjungarna: *"Jag är med er alla dagar till tidens slut"* (Matt 28:20).